І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV Ч. 197. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 12-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1957 TWO SECTIONS (SECTION I) No. 197. VOL. LXIV

ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУЄ ІЗ КРАЙОВОЮ РАДОЮ БЕЗПЕКИ Й ЕКСПЕРТАМИ

КОНФЕРЕНЦІЯ БУЛА ДОВІРОЧНОЮ. — ЗДОГАДУЮТЬСЯ, ЩО ТЕМОЮ НАРАД БУЛИ СПРАВИ МІЖКОНТИНЕНТАЛЬНИХ РАКЕТ І ШТУЧНИХ САТЕЛІТІВ ЗЕМЛІ

Вашингтон.—В четвер дня 10-го жовтня през. Айзенгавер відбув зустріч із найвищими політичними мілітарними і науковими дорадниками й експертами уряду. В зустрічі, що проходила в рамцях засідання Крайової Ради Безпеки, взяли участь крім през. Айзенгавера і віце-президента Ніксона теж керівники державного департаменту, департаментів оборони, скарбу, адміністрації Цивільної Оборони й Інформаційної Агенції ЗДА, як теж представники наукового світу під проводом д-ра Алена Т. Вотермана, директора Крайової Наукової Фукдації і д-ра Дітлефа В. Бронка, президента Крайової Національної Академії Наук. Це було перше засідання Крайової Ради Безпеки, відколи Совєти випустили в орбіту землі випродукованого ними штучного сателіта. Засідання було довірочне, але факт, що в ньому брали участь всі чинники заінтересовані в справі продукції далекосяжних ракет і сателіта землі, доказує, що темою нарад були не тільки справи продукції міжконтинентальних балістичних ракет, але теж і справи випродукування і випущення американського сателіта землі. Засідання тривало дві години і 5 хвилин. Уряд не проголосив ніякого комунікату про порядок нарад і їх висліди. Опубліковано тільки листу всіх учасників секретної конференції. Крім вище згаданих у конференції взяли ще участь Аллен Б. Доллес, директор Центральної Розвідчої Аґенції, ген. Натан Ф. Твайнінґ, голова об'єднаних цефів штабу, д-р Джан П. Гаґен, директор т. зв. Проєкту Венґард, що займається будуванням американського сателіта землі, полк. Алфред Д. Старбірд, директор департаменту застосування в Ко- Комісії Атомової Енерґії. — Цього ж самого дня новопризначений секретар оборони Ніл Г. МекЕлрой подав до відома, що він вирішив в порозумінні з військовим командуванням продовжувати занехані недавно з огляду на бюджетові вимоги спроби з випусканням запроєктованих і випродукованих уже далекосяжних балістичних ракет „Тор" і „Юпітер".

Проф. Даннінґ остерігає проти „технологічного імперіялізму" СССР

Гарриман, Н. Й. — Один із визначних атомових фізиків і декан Школи Інженерів при Колумбійському університеті професор д-р Джан Р. Даннінґ промовляв на зборах президентів і деканів із 42 каледжів і університетів і заявив, що ЗДА мусять боронитися проти того, щоб не стали жертвою „технологічного імперіялізму" СССР. Професор Даннінґ твердив, що технологічний розвиток в Совєтах може бути небезпекою для тієї країни, бо в СССР немає жадних обмежень у видатках на наукові досліди, а в цій країні і Конгрес і уряд думають про ощадності та зменшують видатки на наукові досліди. Совєтська тоталітарна система, казав д-р Даннінґ, має можливість випускати більше науковців та інженерів, і внаслідок цього в майбутньому зможе перевищити в цій ділянці ЗДА, якщо тут не зміниться теперішня політика, яка керується фальшивим розумінням ощадности там, де її непотрібно, і де вона є шкідлива для безпеки країни.

Полегші приписів про відтиски пальців для відвідувачів ЗДА

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес і генеральний прокуратор Герберт Бравнелл 10-го жовтня спільно видали зарядження, що відвідувачі ЗДА не мусітимуть робити відтиски пальців, коли старатимуться про дозвіл на в'їзд до цієї країни. Це зарядження видано згідно з ухвалою Конґресу з 11-го вересня цього року. Тепер зможуть відвідувати ЗДА і громадяни СССР та червоного Китаю, а також з інших комуністичних держав, які досі не погоджувалися на роблення відтисків пальців і тому не могли прибувати до цієї країни на звичайні відвідини. Але всі відвідувачі мусітимуть старатися про отримання американської візи, коли схочуть прибути на відвідини до ЗДА. Генеральний прокуратор Бравнелл рішатиме, які члени комуністичних партій зможуть дістати дозвіл на в'їзд до ЗДА. Нове зарядження обов'язуватиме вже від найближчих днів, воно буде оголошене в суботу, 11-го жовтня. Але чужі сезонові робітники, головним чином із Мехіко, та чужі моряки, які схочуть відвідати цю країну, мусітимуть давати собі робити відтиски пальців.

В АМЕРИЦІ

● **На останній пресовій конференції** президент Айзенгавер мав плястер на третьому пальці правої руки. Пресовий секретар Білого Дому, Джеймс С. Гаґерті, вияснив журналістам, що Айзенгавер колись давно звихнув був собі суглоб на цьому пальці, і після того час від часу, головно, коли грає в ґольфа, мусить накладати на нього бандаж.

● **Численні мешканці Ню Йорку** заявляють, що попередньої ночі бачили в небі совєтського сателіта. Директор Плянетарію, д-р Кеннет Л. Френклін вияснив, що саме тої ночі над Атлантиком пролітав метеор, і, можливо, це його нюйоркці бачили в небі.

● **Уряд Перуанської республіки** зірвав дипломатичні зв'язки з комуністичною Чехословаччиною. Чехословацький шарже д'афер Йосиф Рутта виїхав через Буенос Айрес до Праги.

● **Команда Армії** повідомляє, що в грудні покличуть до військової служби 7,000 рекрутів, стільки, скільки покликувано в жовтні й листопаді. Покликування має відбутися до 12-го грудня, перед різдвяними феріями.

● **Англійська королева Єлисавета II** перебуватиме в Ню Йорку тільки один день, 21-го жовтня. На той день вже зголосили свою присутність 1,095 журналістів, але нові зголошення надходять, так, що всіх журналістів буде, мабуть доло двох тисяч. Така велика кількість журналістів створює проблему зогляду на безпеку королівської пари.

● **Коли в Ню Йорку** похолодніло, мешканці цього міста нарікали, що власники домів не огрівають мешкань. В зв'язку з цим пригадується, що власники домів повинні дбати про те, щоб у мешканнях температура була принаймні 68 ступнів, тоді, коли надворі температура нижча від 55 ступнів.

● **17-річний хлопець в Медфорді**, Ореґон, побачивши літак, вистрелив у нього нібито на жарт і поранив у ногу одного з пасажирів, Дейвіда Л. Вайта. Літак мусів вернутися на летовище, з якого вилетів. Хлопець відповідатиме перед судом за свій „кінський" жарт.

Мілвоцькі „Брейвз" виграли мистецтво у світових серіях бейзболу

Ню Йорк. — Минулого четверга, 10-го жовтня, мілвоцька дружина „Брейвз" (Сміливі) із Національної Ліги перемогою 5:0 виграли четверту із сімох серій бейзболу у змаганнях з нюйоркськими „Єнкіз", переможцем Американської Ліги. Тим самим мілвоцькі „Брейвз" здобули мистецтво у цьогорічних змаганнях. Грі, що відбувалась на стадіоні „Єнкіз", приглядалось 61,207 осіб, а рішальну перемогу для „Брейвз" здобув „пічер" Лю (Лев) Бурдетт, що став героєм дня та ідолом мільйонів ентузіястів цього національного американського спорту. Переможній дружині влаштовано ентузіястичні овації вже на стадіоні, але найбільший ентузіязм викликала перемога „Брейвз" таки в їхньому рідному місті Мілвокі, Висканзін, куди вони ще того самого дня повернулись спеціяльним літаком в супроводі двох джетових літаків стейтової Національної Ґвардії.

Вшановують Рейбирна з нагоди відкриття бібліотеки його імени

Бонгем, Тексас. — 9-го жовтня відбулося відкриття бібліотеки ім. спікера Палати Репрезентантів Сема Рейбирна. В цьому відкритті взяли участь приятелі Рейбирна, і демократи й республіканці. До найважливіших учасників належали колишній президент Гаррі С. Труман, секретар скарбу Роберт Б. Андерсон, який виголосив головну промову і передав привітання від президента Айзенгавера, та провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон. Секретар скарбу Андерсон говорив про заслуги спікера Палати Репрезентантів Рейбирна, який є членом Конґресу від 1913 року, а спікером палати від 1940 року (з чотирирічною перервою, коли республіканці мали більшість в цій палаті). У промовах не було політичних натяків, тільки Труман сказав у своїй промові, що „його приятель Рейбирн завжди був добрим демократом, а це означає, що був і добрим громадянином". Нова бібліотека коштує 500,000 долярів, в ній зберігається книжки і документи Рейбирна та 6,000 томів конґресових рекордів, починаючи від 1774 року. Колишній президент Труман хвалив Рейбирна і сказав, що „здається, в Вашингтоні ніколи не було такої людини, яка розуміла б так добре свої обов'язки, як Сем Рейбирн".

Сен. МекКлеллен називає вибори делеґатів на конвенцію шоферів „скандальними"

Вашингтон. — Голова сенатської комісії для досліду неправильних дій в проводах робітничих організацій сенатор Джан МекКлеллен заявив, що Гоффа не повинен був бути вибраний на голову Міжнародного Братства Шоферів, бо делеґати на річну конвенцію цієї організації відбувалися „скандальними" способами. Сенатор зажадав, щоб всі відділи Братства Шоферів прислали всі документи про вибори делеґатів, щоб можна було ствердити, яким способом ті делеґати були вибрані. Сенатор МекКлеллен твердить, що правду мали ті делеґати, які твердили, що деякі відділи Братства Шоферів не переводили виборів делеґатів, тільки їх назначували „по диктаторськи". Коли сенатська комісія ствердить, що вибори делеґатів дійсно відбувалися „скандальним" способом, тоді можна буде уневажнити вибори. Деякі відділи Братства Шоферів просили Найвищий Суд ЗДА, щоб заборонив відбувати вибори проводу цієї організації тому, що вибір делеґатів був незаконний.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ НОВІ ЛІКИ В НАЙБЛИЖЧИХ РОКАХ

Скарсдейл, Н. Й. — Директор Інституту для Поборювання Пістряка, д-р С. П. Ровдс, заявив, що в найближчих роках винайдуть лік проти сціпеніння крови — тромбози. Незабаром — сказав він — появляться також ліки проти артеріосклерози і високого тиснення крови. штучно випродуковані віруси даватимуть імунітет проти недуг, спричинюваних природними вірусами.

Міністер фінансів Ґани в Айзенгавера

Вашинґтон. — Міністер фінансів негритянської республіки в Африці К. А. Ґбедемаґ несподівано був гостем президента Айзенгавера, який запросив його до себе на другий сніданок. Сталося це після того, як в ресторані в Довері, Делавар, відмовилися подати міністрові Ґбедемагові содову воду тому, що він негр. Коли Айзенгавер довідався про той прикрий випадок, депешою запросив африканського міністра до себе на прийняття. Міністер прийняв це запрошення, хоч 10-го жовтня плянував відлетіти до Лондону. Ґбедемаґ заявив, що запрошення Президента направило ту обиду, якої він зазнав в Довері, бо Айзенгавер — це „перший американець" і „найбільший американець теперішнього часу". Ґбедемаґ сказав: „Я певний, що той випадок швидко забудеться!" Також і віце-президент Річард М. Ніксон вислав міністрові Ґбедемагові вислови жалю з приводу випадку в Довері. Ніксон був на прийнятті в Ґбедемага, коли відвідував Ґану в зв'язку з проголошенням її незалежности, а в Вашингтоні Ніксон гостив у себе африканського політика.

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ЗГОЛОШЕНО РЕЗОЛЮЦІЮ ЗДА ПРО РОЗЗБРОЄННЯ

Об'єднані Нації. — На так званій Першій або Політичній комісії Об'єднаних Націй, яка своїм складом 82-х держав тотожна з Генеральною Асамблеєю, розпочалась в четвер 10 жовтня ц. р. генеральна дебата над справою роззброєння. Представник ЗДА Генрі Кебот Ладж пояснював і обороняв у своїй промові конкретну резолюцію, яку він предклав в імені ЗДА й коло 20-х інших держав. У цій резолюції називається 6 точок, щодо яких „заінтересовані держави, передусім ті, які засідають в Підкомісії для справ роззброєння (ЗДА, СССР, Англія, Франція, Канада) повинні підписати договір порозуміння. Це, в скороченні, такі точки: 1) негайне припинення експериментальних вибухів атомових і водневих бомб, із одночасним встановленням контрольних пунктів з відповідними науковими приладами, 2) припинення продукції ядрового матеріялу для військових цілей під ефективною міжнародною контролею, 3) редукція складів ядрової зброї через ступневе передавання ядрового матеріялу для мирних цілей, 4) редукція збройних сил, 5) ступневе встановлювання наземного і летунського інспекційно-контрольного апарату для забезпеки проти несподіваної атаки і 6) спільні студії над інспекційною системою, яка запевнила б, що висилані в стратосферичні простори об'єкти матимуть виключно мирні наукові цілі. Резолюція закликає Підкомісію для справ роззброєння відновити свої наради та про вислід наступних нарад на сформульованій згаданими точками базі докласти повній Комісії роззброєння ОН найдалі до 30 квітня 1958 р. Кебод Ладж висловився проти поширювання Підкомісії на більше держав, бо, мовляв, принцип, що ця Підкомісія має складатись із „найбільш заінтересованих" держав, є надалі актуальний. — На тому самому засіданні негайно відповів совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико. У своїй промові він накидався на ЗДА і Західню Німеччину, що, мовляв, під час останніх відвідин канцлера Аденауера у Вашингтоні рішено свідомо не довести до порозуміння у справі роззброєння, щоб Західня Німеччина могла зброїтись та стати пляцдармом для атомової зброї. Подібні оскарження й атаки Громико нав'язав до середньо-східньої ситуації, за яку обвинувачував виключно — Америку. У справі роззброєння він жадав негайного припинення атомових дослідів на два-три роки без уваги на інші точки роззброєння і без ніяких передумов. Як другу точку він назвав — відмову на час 5 років не вживати у війні атомової зброї. Далі вимагає: 3-4) зредукувати збройні сили на терені Німеччини та скасувати американські заморські бази, обіцюючи за те зредукувати совєтські ґарнізони в сателітних країна, 5) заборонити стаціонування атомової зброї поза країнами її продукції (напр., американської в Німеччині).

Король Савд знову з відвідинами в Ливані

Бейрут. — Савді-арабський король Савд прибув в четвер 10 ц. м. з триденними офіційними відвідинами до столиці Ливану Бейруту, де його привітали з великою парадою. У проводі ливанських державних діячів, які очікували короля Савда на летовищі, був ливанський президент Каміль Шамун. Загально вважають, що король Савд продовжуватиме на цих нарадах свої зусилля відбудувати єдність в арабському світі, захитану розбіжністю про - західніх і про-совєтських тенденцій в різних арабських країнах. За коментарями західньої преси, Ливан, мабуть, наслідуючи самого короля Савда, відпекається т. зв. доктрини Айзенгавера, яка в понятті арабської маси, під впливом комуністичної демамогічної пропаґанди, є тотожна з „колоніялізмом" і „імперіялізмом", а зберігатиме свою про-західню і про-американську політику. Прем'єр Іраку Алі Явдат заповів свої відвідини в Каїро у президента Нассера, але водночас повідомляють про дальше загострення іраксько-єгипетських відносин: у відповідь на виповідження праці 240 єгипетським учителям в Іраку за їх про-совєтську пропаґандивну роботу, єгипетський уряд заборонив узагалі комунебудь з єгиптян приймати будь-яку працю в Іраку. Король Іраку Фейсал їде з відвідинами до Ірану 18 ц. м.

Совєтський „сателіт" — перший „без охорони танків і жандармів"

Лондон. — Випущений у піднебесні простори совєтськи сателіт, є дійсно першим сателітом Совєтського Союзу, що його совєтська влада не мусить тримати у послусі своїми танками і загонами тайної поліції — заявив голова англійської Консервативної партії Вайкавнт Гейлсгем в своїй промові, яку виголосив при відкритті триденної крайової партійної конференції в місті Брайтон. Хоч найближчі парляментарні вибори відбудуться в Англії щойно в 1960 році, проте вже на цій конференції виявилась нервозність, яка запанувала в рядах цієї урядової тепер в Англії партії у зв'язку з поразками, що їх партія терпить у додаткових виборах за останніх півтори року. Тому лідери Консервативної партії думають, що перейшовши в наступ проти соціялістичної Партії праці — послаблять позицію цієї останньої. З гострою атакою проти соціялістів виступив міністер для справи мешкальних домів і місцевої самоуправи Генрі Брук, який доказував, що соціялісти використовують ухвалений недавно новий закон про мешкальне комірне в демагогічний спосіб, закриваючи перед громадянством його сутній зміст. Партія праці проголосила, що, коли б прийшла до влади, скасує той закон, за яким коло 5 мільйонів будинків вийнято з-під охорони комірного. Партія праці відразу гостро виступила проти того закону, вказуючи на нього, як на доказ, що консервативти — це „власники домів", які діють на шкоду бідних комірників. Насправді, доказував міністер Брук, соціялісти, які обіцюють людям скасувати той закон, не зможуть привернути давніх ставок на комірне, бо для нього треба би хіба, щоб у судах перевести 5 мільйонів розправ. Це буде головна справа в найближчих англійських виборах.

6,000 ОСІБ ДИВИЛОСЯ, ЯК ЛІТАК ЗІСТРЕЛИВ КЕРОВАНУ РАКЕТУ

Валпарайсо, Флорида. — На летунській базі в Елджіні, Флорида, 6,000 осіб дивилося, як нищильник типу Ф-100 вистрелив керовану ракету, а після того, відлетівши від неї, знищив її ракетою „Сандвіндер". Знищена ракета мала всього лише 5 цалів в діяметрі. Фахівець із департаменту оборони заявив: „Це є те, чого ми шукаємо, але я ще не вірю, що ми вже осягнули ціль". Ракета, яка знищила кероване стрільно, дуже дешева.

АМЕРИКА ПЕРЕСТЕРІГАЄ МОСКВУ ПРОТИ АТАКИ НА ТУРЕЧЧИНУ

ОФІЦІЙНО ЗАПЕРЕЧЕНО ЗАКИДИ ХРУЩОВА ЩОДО „ПІДБУРЮВАННЯ" ТУРЕЧЧИНИ АМЕРИКОЮ

Вашингтон. — „Не зважаючи на віддалі (які ділять Туреччину від ЗДА та від СССР) він (Нікіта Хрущов) не повинен мати ніяких ілюзій щодо того, наче б З'єдинені Держави, приятель і союзник Туреччини, не брали собі до серця своїх зобов'язань за Північно-Атлантійським договором і не були рішені виконати державну політику, устійнену в спільній Конґресовій резолюції про Середній Схід (доктрина Айзенгавера). Пан Хрущов — як було проголошено — сам завважив, що в цих часах небезпечно приймати, що коли раз розпочались ворожі дії(то їх можна обмежити до визначеного місця. Цю правду повинен дбайливо і постійно мати на увазі кожний відповідальний державний урядовець в кожній країні". Наведені слова були сказані буквально в заяві державного департаменту, яку в четвер 10 жовтня ц. р. оприлюднено у зв'язку з обвинуваченнями і погрозами, що їх Нікіта Хрущов три дні тому висловив у розмові з представником „НИТаймсу" Джеймсом Рестоном. Американька офіційна заява рішуче спростовує, наче б заступника державного секретаря Лоя Гендерсона вислано було на Середній Схід з іншою місією, як тільки зібрати інформації про тамошній стан справ і власні враження та зреферувати їх Вашингтонові. Закид наче б Америка „підштовхувала" Туреччину чи будь-яку іншу державу проти Сирії, державний департамент називає „абсурдним", при чому пригадує ролю, яку Америка відіграла в минулорічній Суезькій кризі (гостра опозиція Америки проти походу Англії і Франції проти Єгипту). Туреччину американська офіційна заява називає „шанобливим членом Об'єднаних Націй, який є самостійною державою, цілком здібною самостійно вирішувати свою політику і приймати такі заходи, які вважає за потрібне для своєї оборони". Американська заява виразно таврує недвозначні шантажеві погрози Хрущова під адресою Туреччини, дармащо той самий Хрущов „поквапно говорить про мир".

Тим часом сам Хрущов, мабуть під впливом реакції американської і турецької публічної опінії, злагіднив дещо свою поставу супроти Туреччини. Як повідомляє названий вгорі Джеймс Рестон із Москви, в оприлюдненому в совєтській пресі офіційному тексті розмови Хрущова з названим американськими журналістом пропущено деякі місця, а деякі вигладжено. Пропущено м. ін. слова Хрущова, що Туреччина, на випадок війни, „не переживе ні одного дня". — Що стосується ситуації на Середньому Сході, то Сирія знову скаржиться, що Туреччина, зосередивши над її кордоном поважні війська, переводить „провокаційні дії", дармащо у тій самій ноті до Туреччини сирійський уряд „з приємністю потверджує" отримання запевнення від Туреччини, що Туреччина не плянує ніякого наладу на Сирію.

Чіянг Кай-шек не вирікся пляну про десант в Китаї

Тайпей. — Розвиток міжнародних відносин та подій в самому комуністичному Китаї наближує час, в якому можна буде зреалізувати головну ціль націонал-китайського режиму, а саме — воєнний похід проти комуністичного режиму на китайському суходолі, — заявив маршал Чіянг Кай-шек у промові з нагоди 46-их роковин повалення монархії в Китаї та проголошення Китайської республіки з першим її президентом — Сун Ят-сеном. Чіянг Кай-шек вірить, що в хвилині появи націоналістичних військ на китайському суходолі піднесеться проти комуністичного режиму хвиля народного повстання та що на бік націоналістів масово будуть переходити теперішні комуністичні поплентачі. Він проголосив програму, якої буде триматися націоналістичний уряд після переведення висаду на китайський суходіл. Привернення робітникам права до профспілок, привернення приватної власности селянам, приватної торгівлі, спертої на ініціятиві і суперництві, привернення свободи слова і друку, парляментарно-демократичного устрою, свободи віровизнань і святости подружжя — це головні засади програми, що її проголосив Чіянг Кай-шек. Водночас він заповів, що новий режим не переслідуватиме нікого за співробітництво з комуністичним режимом, за винятком нечисленних одиниць з „твердого зерна" комуністичної верхівки, та зокрема закликав вояків і старшин комуно-китайської армії переходити на сторону націоналістів.

У СВІТІ

● **Швайцарський уряд** в офіційному звідомленні заявив, що він замало прив'язував значення справі признання політичного азилю всім тим, хто цього прагнув. Він признав, що внаслідок небажання впускати до Швайцарії забагато втікачів, щоб не погіршити економічної ситуації, під час останньої війни багато осіб, яким не вдалося врятуватись від нацистського режиму втечею до Швайцарії, заплатило за це своїм життям. Швайцарський уряд заповідає ревізію цієї політики.

● **Філіп Единбурзький**, чоловік королеви Єлисавета II, став хресним батьком донечки княжни Христини Гесенської і князя Андрея Юґославського, молодшого брата колишнього короля Петра. Хрестини відбулися в Лондоні у сербській православній церкві. Князь Філіп заздалегідь прочитав брошуру з поясненням ритуалу православного хрещення і дістав докладні вказівки, як він має поводитись, включно з такими деталями, як дуття над дитиною, щоб „прогнати від неї злого духа".

● **Комуно-мадярський уряд** затурбований тривожними поголосками, що шириться по Мадярщині у зв'язку з недалекими першими роковинами повстання. Уряд видав пересторогу, що всіх тих, хто поширюватиме плітки по каварнях, трамваях і інших публічних місцях, каратимуть, як „ворогів миру і народу".

● **Тензінґ Норкай**, непальський гірський провідник, який 1953 року здобув міжнародну славу, перший ступивши на найвищий у світі шпиль Монт Евересту в Гімаляях, перебуває в Італії, куди приїхав на запросини Клюбу альпіністів. Його прийняв на приватній авдієнції Папа Пій XII, який живо цікавився подробицями останнього етапу здобування того гірського шпилю.

● **Королева Єлисавета II**, яка в суботу виїздить з Англії у подорож до Канади і З'єдинених Держав, зайнята в цих днях особливо — своєю ґардеробою. Які вона матиме сукні — це „державна таємниця", але в „недискреціях із палацу" лондонська преса повідомила, що королеваноситиме сукні здебільша ясних і веселих кольорів, яскравіших, ніж звичайно вживає їх в Англії. Також черевики матиме вона на вищих закаблуках і дуже малі капелюшки, які не закривають її обличчя.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОЗЗБРОЄННЯ ПІД ЗНАКОМ „СПУТНІКА"

Історія переговорів про міжнародне роззброєння після останньої світової війни, залишаючи набоці переговори про те саме в передвоєнній Лізі Націй, сягає ще до першої сесії Об'єднаних Націй в 1946 р. в Лондоні. Ця справа була на порядку дня всіх пізніших західніх і совєтських зустрічей, включно з конференцією „на вершинах" у Женеві в 1955 році і конференцією міністрів закордонних справ 4-х великодержав там же в жовтні 1955 року. Об'єднані Нації вибрали були 12-членну Комісію в справах роззброєння, але, не змігши добитися на ній ніяких успіхів, доручили Підкомісії продовжувати наради. Ця Підкомісія, створена з представників ЗДА, СССР, Англії, Франції і Канади, радила минулого року від 19 березня до 4 травня, але наради її скінчилися повною невдачею. Від 3 до 16 липня минулого року повна Комісія розглянула безліч проєктів, які спочивали в Підкомісії, і прийшла до Соломонового рішення, щоб Підкомісія таки підшукала в усіх цих проєктах спільні чи подібні нотки і узгіднила їх. Таким чином в останній стадії цих переговорів, вже протягом цього року, згадана Підкомісія радила знову в Лондоні від 18 березня до 6 вересня ц. р. 26 серпня американська делеґація пред'явила повний і деталізований плян триступневого роззброєння.

У цьому останньому західньому пляні взято під увагу совєтську вимогу про припинення атомових дослідів і совєтську пропозицію про встановлення контрольних станиць у портах, на летовищах і у вузлових залізничних пунктах, взято під увагу вимогу про редукцію наземних військ ЗДА, СССР, Англії і Франції до заздалегідь устійненого рівня і взагалі зроблено все, щоб піти — вживаючи фразеології президента Айзенгавера — „більше, ніж на половину дороги" назустріч совєтським бажанням. Після безконечного крутійства, замовчування голосних запитів західніх делеґатів та вимінальних відповідей, Валеріян Зорін у Лондоні та його зверхники в Москві відкинули західні пропозиції, навіть не пояснивши ближче, що в них саме їм найбільше не сподобалось. Таким чином справа знову вернулася до Об'єднаних Націй. У минулий четвер, 10 жовтня ц. р., так звана Перша, або Головна чи Політична комісія ОН, яка своїм 82-членним складом тотожна з Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй, розпочала нову серію промов над справою міжнародного роззброєння. Тому, що за своїм статутом ця Комісія має також „реґуляцію зброєння", вона у відношенні до згаданої вище 12-членної Комісії є надрядним органом. За часописними вістками, на Політичній Комісії мають виринути ще найменше три резолюції: американська, яку вже зголосив амбасадор Кебот Ладж з підтримкою коло 20-х держав Південної Америки і Европи, індійська (Індія хоче грати ролю „посередника"), мабуть японська і напевно совєтська, може під якоюсь „невтральною" чи сателітною фірмою. Одним із пунктів цих резолюцій, що викликатиме найбільше зацікавлення, буде пункт про міжнародну контролю над стратосферичними просторами, щоб різні „спутніки" не ширяли в далекосяжній висоті над різними країнами без попереднього порозуміння, згоди і контролі цих країн.

Поява „Спутніка" зактуалізувала справу міжнародного роззброєння остільки, оскільки вона доказала наочно, що небезпека міжконтинентальних ракет із атомовими стрільнами не є вже фантазією ані блефом, а є грізною реальною можливістю. Чим яскравіша загроза тотальної атомової війни, отже тотального знищення воюючих сторін, тим — логічно — актуальніша проблема роззброєння. Але водночас діє ще інша логіка: чим сильніше почувають себе Совєти, тим вони брутальніші в своїй політиці міжнародного шантажу, неприступні для будь-якого компромісу по лінії сякої-такої забезпеки для всіх договірних сторін, і тим цинічніші у використовуванні проблеми міжнародного роззброєння для власної пропаґанди.

Цю совєтську „генеральну лінію" у справі роззброєння видно й з останніх заяв Хрущова в розмові з Джеймсом Рестоном з „НИТаймсу". Хрущов обурений, що досі не запрошено Жукова до Вашингтону, не тому, що з Жуковим можна було б легше договоритись у справі роззброєння, аніж з Зоріним, але тому, що таку подорож можна було б чудово використати для своєї пропаґанди, особливо серед азійських народів. Роззброєння Совєтам непотрібне, але потрібне їм скріплення свого режиму. Їм непотрібний добробут 200 мільйонів рабів, а потрібний пропаґандивний ефект, як ось із „Спутніком". І коли в Об'єднаних Націях розпочинається нова серія безконечних промов і проєктів про роззброєння, то наперед відомо, що вони скінчаться попереднім фіяском. Бо не буде роззброюватись Москва, яка хоче підбити світ.

ІНФЛЯЦІЯ ПОСТУПАЄ . . .

За совєтським „Спутніком", який захопив увагу всіх, і за подіями в Литтл Року, яким теж заслужено чи незаслужено віддає всю увагу американське суспільство, залишено набоці проблему, яка має життьове значення для всього вільного світу. Ця проблема вже майже рік турбує З'єднені Держави, що більше, вона вже є світовою проблемою, бо інфляція стала дійсністю майже в кожній великій країні. Статистика вказує, що в ЗДА інфляція розвивається далеко повільніше, ніж, наприклад, у Західній Німеччині чи Японії, а вже справжнім ґальопом іде вона в Англії чи в Бразилії.

Минулого тижня відбувся у Вашингтоні в готелі „Шератон-Парк" з'їзд членів Інтернаціонального Монетарного Фонду, в якому заступлені 68 країн. Темою цього з'їзду була інфляція, яка важкою епідемією впала на вільний світ. Головні питання, що їх висунули банкові потентати, були такі: Чи можна спинити інфляцію? Чи можна вгамувати апетит капіталу малих нерозвинених країн без дальшого поглиблення інфляції? Як стабілізувати світовий обіг грошей, підкопаний інфляцією?

Хоч у з'їзді брали участь найвідповідальніші в справах фінансів люди окремих країн, головно міністри фінансів, ліку на інфляцію не знайдено. Інфляція — це наслідок господарської кризи, коли на ринку забагато грошей і замало товарів. Президент Світового Банку Евген Блек на обіді, влаштованому для міністрів-делеґатів Інтернаціонального Монетарного Фонду у Вашингтоні, заявив, що його банк видав в останньому році найбільшу суму від часу, як почав діяти Плян Маршалла, а саме — 332 мільйони долярів. Дальша політика цього банку полягатиме в тому, щоб позички давати лише на таку висоту, яку може забезпечити країна-позичальник, і то лише на спеціяльні проєкти.

Таку ж ощадностеву політику заступав президент ЗДА Айзенгавер, виступаючи на цьому з'їзді. Він повторив свої думки із звернення „Про стан Унії", що його виголосив у січні біжучого року, і додав, що для стабілізації потрібно співпраці всіх народів. Лише така співпраця може запевнити постійний економічний ріст, і тому спільними силами треба поборювати інфляцію. Президент підкреслив, що заходи самого уряду для припинення і ліквідації інфляції будуть безуспішні, якщо не буде співпраці суспільства: працедавців, з одного боку, і робітництва з другого.

На цьому з'їзді провідники грошової політики підкреслювали, що ЗДА вже „пришпилили" у себе інфляцію і вона, хоч і поступає, але повільно і під контролею. Але найважливіше те, що сама думка господарських спеціялістів щодо інфляції поділена: одні кажуть, що вона — зло, яке треба радикально знищити, щоб затримати добробут, а інші твердять, що саме повільна інфляція під контролею допомагає втримати добробут на високому поземі. Таку думку щодо обмеженої інфляції заступає, зокрема, економічний промінент, професор Гарвардського університету Самер Слічтер. Він вважає, що пропорційний ріст цін і платень був у ЗДА постійний. І робітництво і підприємці признають, що в досконалій господарській системі інфляцію можна оминути, якщо платні, продуктивність робітників і заробіток ростуть пропорційно. Правда, в повній мірі осягнути цього важко. Проф. Гансен з того ж Гарвардського університету підтримує думку Слічтера. Він каже, що американська інфляція зовсім інша від тої „чистої інфляції", яку пережила Німеччина після першої світової війни. Нашим завданням і ціллю — каже він — повинна бути не стабілізація цін, але ріст продукції, повне затруднення і повна купівельна сила.

Є й інша думка економістів про інфляцію, і вона теж має виправдання.

Декан Господарського факультету Каліфорнійського університету, Джекобі, у статті в часописі „Гарвард Бізнес Рєвю" заявляє, що інфляція приносить великі втрати для всіх емеритів та інвалідів, і вимагає від уряду, щоб він доклав усіх зусиль в змаганні до стабілізації цін через стиснення кредитів, зменшення урядових видатків, менший імпорт. Він дораджує малу рецесію для рятування стабільности господарства. Проф. Джекобі підтримують такі величини, як заступник голови Федерального Банку Резерв п. Бальдерстон, який каже, що постійна контрольована інфляція вплине зле на психіку населення і причиниться до інфляційної психози, при якій підприємці не будуть боятись дорожнечі, а населення перестане набувати забезпечення, купувати бонди, ба навіть реальности.

Останній тиждень вказував, що інфляція припинилась. Але це — тимчасове явище. Вона знову почне поступати, і найбільше завдання господарських умів — не допустити її до безконтрольного ґальопу, тримати під контролею, щоб вона поступала повільно і без радикальної шкоди для господарства. Яка буде повна розв'язка цієї важливої проблеми, покажуть дальші події.

Т.

КОМПАРТІЯ — ЄДИНА ВЛАДА В СССР

Московський журнал „Советское государство и право" (за серпень) дає відповідь на питання, в чиїх руках перебуває справжня влада в СССР. У передовій статті цього журналу написано: „Комуністична партія є єдиною партією в нашій країні. Вона є . . . керівною, безмежно пануючою партією . . . Партія виробляє загальну політичну лінію, поєднує працю органів влади, суду, управління, скеровує їх діяльність і . . . веде за собою всі суспільні і державні організації, твердо і наполегливо проводить в життя свою генеральну лінію . . . Партія, будучи керівною силою в системі диктатури пролетаріяту, скеровує діяльність Совєтської держави, керує працею всіх її органів . . . Політичне керівництво суспільством — головне в діяльності партії . . . Найважливішою стороною партійного керівництва Совєтською державою є перевірка діяльности всіх органів державного апарату. Визначаючи політичну лінію, даючи директиви і загальні вказівки, КПСС разом з тим перевіряє роботу органів совєтського державного апарату, виправляє недоліки, допомагає державним органам проводити в життя рішення партії . . ." Передова заявляє, що партійні органи мусять слідкувати за тим, „щоб жадна, навіть найменша наша установа не відривалась, не виходила з-під контролі партії . . ."

Це є правне й наукове умотивування неподільної влади комуністичної партії. В цій заяві немає нічого нового. Так було й раніше. Лише в зв'язку з боротьбою за владу і антикомуністичними настроями серед населення, в Кремлі рішили ще раз нагадати, в чиїх руках є справжня влада. Передова так і заявляє, що група Маленкова, Кагановіча, Молотова „добивалась приниження ролі партії в державі".

Сконцентрування всієї влади в руках комуністичної партії, практично в руках першого її секретаря — це є традиційна і незмінна форма російської влади. Обожування і сліпа покора перед царями з черги перейшли від царів до Леніна, потім до Сталіна а тепер до Хрущова. Це неправда, що в СССР зліквідовано культ особи. Там лише замінено культ Сталіна на культ Леніна. А тому, що Ленін мертвий, його функції виконує живий Хрущов, який всю свою поведінку виправдує цитатами з Леніна.

Цю повну концентрацію влади в руках комуністичної партії, яку уосібнює Хрущов, як цар, варто пригадати тепер, коли в широких розмірах у світовій пресі пишеться про ріст політичного значення армії в СССР, про те, що лише завдяки підтримці Жукова Хрущов утримався при владі і що Хрущов є лише маріонеткою в руках Жукова.

Так, звичайно, не є. Армія стоїть під повною контролею комуністичної партії. Справа з антипартійною групою ще раз показала, що в „Росії" неможливі леґальні умови боротьби за владу. Там зміна влади можлива лише шляхом змови. Справа вирішується тим, хто кого першим вхопить за горлянку. Російська історія має безліч фактів таких кривавих переворотів. Вони зумовлені покірною і водночас деспотичною вдачею російського народу.

Ось як історичний журнал „Русская Старина" (травень 1895) описує один з таких переворотів. Мова тут про Меншікова, могутнього фаворита цариці Катерини (дочки Петра І), що зі смертю Катерини „відразу міг позбутися всього: важливих посад, які він займав, незліченних скарбів, що він їх собі назбирав, свободи, — самого життя. Його пихатість, жорстокість, спогади про його нице походження викликали до нього ненависть в народі і вельможах. У кожній іншій країні, зі смертю Катерини, неминуче впав би і її фаворит. Але росіяни здавна звикли сліпо коритись своєму володареві". В боротьбі за владу після смерти цариці програв Меншіков. Новий цар, Петро III, через три місяці після смерти Катерини, як далі оповідає журнал, „підписав указ про заслання Меншікова і про конфіскацію всього його майна. Цей перший в державі сановник, перед яким все тремтіло, не виключаючи самого царя, був арештований і без суду та слідства засланий з усією своєю родиною на далеку північ в полярні краї; ні військо, що було в повному його розпорядженні, і ніхто з його чисельних прихильників пальцем не ворухнув, щоб оборонити його . . . Тепер тяжко прослідкувати таємні нитки змови, яка повалила Меншікова в таку жахливу прірву. Всі брали в ній участь, усіх засобів для цього вжито . . ."

Чи в долі Меншікова не відбилася доля Сталіна (його розвінчування Хрущовим), Берії (якого ніхто не підтримав з його оточення), Маленкова, Каґановіча, Молотова (яких переможений Хрущов відправив на заслання)?! Чи захоче ризикувати життям Жуков у свої шістдесят років, маючи до цього російську покірну вдачу?

Проводячи історичні аналогії, треба підкреслити, що сьогодні російська система влади вже так удосконалилась, що можливість змов і підпільних маневрувань для захоплення влади майже виключена, бо комуністична диктатура такі спроби знищує в зародку.

Л. Лиман

НОВА ТЕОРІЯ ПРО „РУСЬ"

Лондон. — 3-го жовтня Польський Східній Інститут у Лондоні влаштував доповідь проф. Г. Пашкевіча під назвою: „Національна свідомість стародавньої Руси". Проф. Пашкевіч опублікував три роки тому велику працю в англійській мові під назвою „Походження Руси" (Origin of Russia). В англійській мові слово „Russia" викликає непорозуміння, бо необізнані читачі уважають, що „Russia" то Московщина, яка прийняла назву „Росія".

Проф. Пашкевіч зазначив на початку своєї доповіді, що він написав нову книгу, в якій зробив дальші, поглиблені студії про Русь.

Коли після поразки Української Народної Республіки у війні за визволення в 1920 році на чужині опинилися діячі української культури, то їх еміґрації немало здивував усіх своїми книжками про Русь відомий правник Сергій Шелухин, який розвинув „кельтську теорію" походження Руси: мовляв, наші предки — русини (в латинській мові — Rutheni) примандрували із старинної Галлії (тепер — Франція) через Австрію і Чехію. Шелухин зближає кельтське слово dunum (англійське town — місто) з такими ніби кельтськими назвами в Чехії, як Radotin (селище під Прагою) і Гусятин, Жаботин, Яготин в Україні.

Прочитавши розвідку Шелухина — „Відкіля взялася Русь", поет Олесь написав у своїй сатирі, яка вийшла в Чехії: „Відкіля взялася Русь, я сказати не берусь" . . .

Проф. Пашкевіч подав у своїй доповіді арґументи норманського і слов'янського походження Руси і сказав, що треба б у першу чергу вірити київському літописцеві Несторові, у якого ясно написано, що варяги — то Русь. Імена скандинавські, записані в договорі Олега з Греками 912 року, — Руалд, Фарлоф, Дири та інші — це назви „русинів", що підступали під Царгород.

Пашкевіча цікавить не проблема походження назви „Русь", а доля цієї назви в ході історії. З прийняттям нашими предками християнства над Дніпром, Прип'яттю і Дністром Київ, столиця „руських" (скандинавських) князів, став також центром православної „руської" Церкви. „Руською була не тільки держава, але й віра і Церква.

Пашкевіч аналізою мови 39 Апостольського канону і 9 канону Антіохійського Собору, доказує, що слово „народ" (грецьке — „етнос", а церковнослов'янське — „язик") у канонах і в пізнішій церковній літературі значило також „єпархію". Тому Пашкевіч тлумачить слова з Літопису Нестора — „а руський і словенський язик єдин", як ствердження не єдности мови чи національности, а спільну приналежність до одної „руської" митрополії в Києві.

Проф. Пашкевіч навів цікавий вираз із латинського джерела часів Візантійської імперії, де грецьке слово „етнос" (ми звикли під цим розуміти народ) перетлумачене як „provincia populi Romani" (область римського народу, значить — частина держави).

Проф. Пашкевіч звернув увагу на далекосяглі наслідки, що випливають із його теорії. Якщо „Русь" була ознакою церковно-релігійного, а не мовного чи етнічного зв'язку, то з цим падає наново ґальванізована большевиками московська гіпотеза про „праруську народність" у Києві, з якої, мовляв, пізніше створилися українці, москвці і білорусини.

Проф. Пашкевіч стверджує, що нема ніяких доказів на існування „праруської" мови чи національности, бо кожна група — українська, білоруська і московська — розвивалися самостійно. Єдність релігії і церковна підлеглість київським митрополитам не творять із цих народів одної нації.

Після доповіді прелеґент давав відповіді на питання. На жаль, за пізнім часом, не відбулася дискусія, що могла б дати нові арґументи і за і проти теорії Пашкевіча.

Наприклад, він уважав за фальшиве твердження царя Івана Грізного, що „Русь" мала границю з Польщею на Віслі. Очевидно, московський цар під цим розумів православних білорусів і українців.

Однак, 1656 року уряд гетьмана Б. Хмельницького домагався від Швеції визнання „ius totius Ukrainae antique vel Roxolaniae, usque ad Vistulam" (права на всю стародавню Україну або Русь, аж до Висли). Це показує, що русини таки жили в той час аж до Висли.

П. А.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Вашингтон. — Спільна Конґресова Економічна Комісія передбачає, що розвиток економіки цієї країни буде продовжуватися до кінця цього року. Одночасно ця комісія злагіднює побоювання тих економістів, які передбачають економічну затримку в 1958 році. Зокрема вона зводить до мінімуму вплив зменшення видатків на оборону країни на розвиток крайового господарства. В справі хиткого становища на біржі в останніх місяцях комісія заявляє таке: „Дехто турбується тим, що недавня нестійкість цін на біржах може бути ознакою економічної знижки. Але в минулому такі вагання на біржі були, і після них не було економічної кризи". Комісія оцінює, що національна продукція, яка осягнула була в другій чверті цього року 434 більйони долярів в річному відношенні, в третій чверті цього року дійде до 438 або й 440 більйонів долярів в річному відношенні, а в останньому кварталі до 445 більйонів. Комісія стверджує, що здогадні познаки економічної знижки (зменшення інвестицій, зменшення експорту, зменшення видатків на оборону), не матимуть більшого впливу на економіку країни, бо вони будуть дуже незначні і не зможуть спричинити економічної затримки. Але ця Спільна Конґресова Економічна Комісія турбується інфляцією доляра, якої досі не вдалося припинити.

Новленд передбачає зменшення податків

Вашингтон. — Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вільям Ф. Новленд заявив представникові щоденника „Ню Йорк Геральд Трібюн", що, на його думку, Конґрес ухвалить в 1958 році зменшення податків, яке почнеться аж в 1959 році. Одночасно він вірить, що буде така велика бюджетова надвишка, яка дозволить на зменшення федеральної заборгованости. Та сенатор сказав, що зменшення податків залежне від міжнародної ситуації, бо її погіршання спричинило б нові видатки на оборону країни. Сенатор Новленд виголошував промови по численних містах Каліфорнії і в тих промовах порушував такі три проблеми: зменшення податків, робітничий закон, закордонну політику та закон про охорону громадянських прав. Новленд заявив, що на сенатському становищі залишиться аж до січня 1959 р., а в виборах в 1958 році буде брати участь як кандидат на губернатора Каліфорнії. Дальші його пляни — це кандидатура на президента в 1960-му році.

Оксана Волчук

ВЕРХАМИ СІЄРРА НЕВАДА

(З мандрівного щоденника)

(1)

Думка вийти на найвищий верх ЗДА непокоїла нас два роки. Захопившись дикою красою Скелястих Гір та набравшись дещо нового досвіду в тих горах, ми врешті рішилися.

Почалися довгі місяці підготови, листування з Сієрра Клаб, збирання всякої літератури, особливо різних „провідників", закуп карт, додаткового виряду і т. д. Врешті, одної ясної липневої ночі наш літак піднявся над рясним мереживом світел Ню Йорку. На мапі червоною стрічкою позначена була наша гірська траса, обчислена в милях та поділена нічлігами, в багажнику літака лежали два наплечники з шатром, черевиками, мішками для спання, сокиркою та всяким необхідним вирядом, разом з невеличкою валізкою з міськими речами — все це не перевищуючи дозволеного пасажирського обвантаження.

Розкішне Сан Франсіско прийняло нас погідним, але напрочуд холодним ранком. Люди на вулицях в теплих плащах, а то й футряних накидках, готелі опалюють наче взимі. Саме місто — це справжня перлина Заходу, з чистими, подекуди стрімкими вулицями, пальмовими гаями, багате залишками старої еспанської культури, а передусім славне своїм імпозантним мостом „Голден Гейт", що червоними вежами перекидається через затоку Тихого океану до пласко-бурих горбів материка.

Оглянувши все, на що дозволив нам наш 4-денний побут, рішаємо від'їхати за 200 миль на південний схід, до Иосемайт Нешенел Парку. Це — одна з найкращих закутин Каліфорнії і там думаємо використати кілька наших „запасних" днів. Заповідник цей лежить на окраїні гір Сієрра Невада — монолітного високогірського масиву, що впродовж довгих десятків років був недоступним заборолом для поселенців із сходу.

Під'їзд із західньої сторони — лагідний і ступневий: широкі поля та фіґові й мореллеві плянтації, вкриті густою сіткою каналів штучного наводнення. Там, де їх немає — жовтіють великі простори посохлої трави. Довідуємося, що тільки вчора, коли ми мерзли в Сан Франсіско, температура тут була 105°.

Починаються круглі горби, порослі травою і зрідка сосниною, далі їх нагромаджується щораз більше і, коли наш автобус збігає боком глибокого кеньйону, по обох боках виростають вже високі гори із гострими скелястими верхами та стрімкими узбіччями. Це вже вступ до Сієрра Невади і багаті золотоносні околиці в роки минулого століття.

Дорога веде вгору коритом бурхливої ріки Мерсед аж до скелястих брам, де вперше робимо зупинку, щоб побачити вхід до славнозвісної Иосемайт Веллі.

Ми опинилися на дні глибокого яру, серединою якого пливе спокійна вже Мерсед з соковитою зеленню по обох берегах. І тут же, наче з-під наших ніг, вистрілює на 3000 стіп угору зовсім вертикальна стіна скелі, що стоїть на сторожі долини Иосемайт і недарма зветься з-еспанська „Ель Капітаном". На його гладкій, ніби вишліфуваній стіні майорить угорі тендітна стебелина — самітня смерічка — одна з кінцевих точок „пітонової" траси, якою сміливчаки видряпуються на вершок.

Ель Капітан — колосальний, аж на цілу милю завширшки, ґранітний моноліт, що не піддався нищівній силі льодовика. Бож ціла долина Иосемайт — це спільне діло ріки Мерсед, що протягом десятків тисяч років жолобила у камені своє русло аж до лійкуватого кеньйону, та льодовика, що за останніх 750.000 років тричі навідував цю околицю. Зсуваючись своїм потужним тягарем кеньйону, він не тільки поширив його дно, але й вирізьбив скульптури. Все, що всередині складалося з поодиноких ґранітних бльоків та верств — хоч і міцно споєних між собою — покришилось і обсунулось під натиском льодовика. Залишились тільки ґранітні моноліти, яким льодовик не міг дати ради і, вишліфувавши їх до асфальтової гладкости, сховзнувся вниз.

Коли ми, проїжджаючи звільна, оглядали всі ці чудні творива природи, що виблискували в заходячому сонці цілою гамою сіро-рожевих барв, нам пригадалися недавно прочитані враження шотляндця Джеймса Гачінґса, який вперше описав красу цієї долини. Гачінґс, бувши спочатку невдалим шукачем золота, захопився красою гір і за проводом двох індіян прибув сюди в 1855 році з трьома товаришами як перший білий турист.

„І коли перед нами відкрилася картина в повному своєму виді, — писав він у своїх спогадах, — ми стали, наче вкопані, в мовчазному захопленні цією дикою і гордовитою величчю. Чи не прийшли ми туди, де кінчиться все існування, чи це може початок апокаліптичної „Сьомої Печаті"?" Протягом чотирьох днів пробивалася бездоріжжями ця перша група туристів з Маріпози до брам Иосемайт, і подорож втомила їх і знеохотила. „Все ж таки, — каже Гачінґс, — усе, все забулося. Ця картина сама нагороджує за всі труди мандрівки! Я втратив би найрозкішніший вид у моєму житті, якби не забрів сюди".

У той час всю долину вкривали ще буйні трави, ріка була повна риби, а ліси дикого звіра. Кожний верх, кожна закутина сповиті були романтичними індіянськими леґендами, сама навіть назва „Иосемайт" — індіянська і означає „Сірий Ведмідь". Леґенда каже, що якось під час риболовлі напав на індіянського ватажка величезний ведмідь, якого, після важкої боротьби, вбив хоробрий ватажок за допомогою самої тільки гілляки. За цей подвиг ватажка і ціле його плем'я, що в той час заселювало долину, назвали „Иосемайт".

Сьогодні, тобто більше як через сто років від відкриття долини, багато тут змінилося. Залишилися тими самими хіба тільки гори — свіжі і незаймані, затривкі, щоб їх розгриз зуб часу, надто просторі й дикі, щоб їх могла підкорити собі людина. Зате саме дно долини, завдяки захоплюючим описам Гачінґса та рисункам одного з його супутників, почало притягати щораз більше відвідувачів. З часом Иосемайт стала правдивою Меккою для туристів, що напливають сюди з усіх закутин Америки. Серединою долини проведено битий шлях, а велику частину травистих лук поділено на вісім таборів, де влітi таборує 5000-6000 людей. Коли зважити, що ціла долина має всього 7 миль довжини і приблизно одну милю ширини — тут стає аж надто тісно й душно від людського муравлища.

Головне стовпище буває звичайно біля самого центру, де знаходяться будинки головної управи, реєстрація, пошта, харчова крамниця, величезна кафетерія (невигідна тільки тим, що до неї не вільно заходити жінкам в штанах). Далі — крамниця з різними сувенірами, заля клюбу з пінґ-понґом вдень і дансінґами увечері, кіно під голим небом, ще далі велике паленище, де кожного вечора палиться ватра і відбуваються всякі аранжовані програми. Все це приваблює, головно надвечір, сотні людей, які, здається, тільки те й роблять, що вдень купаються, варять їсти, ловлять рибу, а ввечері виходять на променаду.

ДЕНЬ ОСІННІЙ . . .

День осінній . . . вітер віє,
І красуня — сонце змерзло,
Одягає теплі шати,
Хмари сиві і блакитні.

Одягає теплі шати,
Їх освітлює красою,
Обливає їх промінням,
Що з лиця красуні ллється.

Потім шати всі скидає
І лягає тихо спати,
І пірнає потихеньку
У пуховисту постелю,

Укривається блакиттю
І тихенько засипає . . .
Хмари-шати розплилися,
Розплились по всьому небі.

М. РИЛЬСЬКИЙ

ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НАШОЇ ДІТВОРИ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ"! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Загальні Збори Відділу ОбВУА.

Загальні Збори найстаршої комбатантської організації в ЗДА, заснованої в 1926 р., а тепер найбільшого Відділу ОбВУА в Филаделфії, відбулися в суботу 14 вересня ц. р. в залі ЗУАДКомітету.

Загальні Збори відкрив голова Відділу Алексевич. Повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлого побр. Вацика. Зборами, які мали діловий характер, проводила вибрана Президія в складі: Іван Поритко — предсідник і Іван Струк — секретар. З обширного звіту Управи, що його склали: голова — М. Алексевич, скарбник — Роман Беднарський та культ. осв. реф. Євген Рудий, приявні довідалися, що Відділ ОбВУА не тільки численністю своїх членів великий, але що він у звітному році виявив живу діяльність. Поза сталими місячними сходинами членів Управи, виголошувано цікаві доповіді для членів ОбВУА, а дві для ширшого громадянства. Між іншим, Відділ делеґував своїх членів на прийняття полк. Мельника до Ню Йорку, на посвячення пам'ятника Тараса Шевченка на Союзівку, на відкриття пам'ятника Івана Франка.

При Відділі засновано теж курс інженерного креслення під управою інж. Черника, який пройшов з великим успіхом. Найбільше часу і праці Відділ вкладав на суспільну службу, зокрема в підготову і переведення збірок в допомогу українським воєнним інвалідам, немічним колишнім воякам українських армій, чи на школу українознавства, і то все з великим успіхом. Свою незвичайно корисну працю Управа Відділу виконувала без розголосу. Збори оцінили додатньо працю Управи та одноголосно перевибрали Управу на дальшу каденцію в такому складі: Микола Алексевич — голова, Іван Данківський і М. Каплистий — заст. голови, Микола Вайда — секретар, Роман Беднарський — скарбник, Вол. Кріль — орг. референт, Євген Рудий — культ. - осв. референт, Вол. Мельник — імпрез. референт, М. Кривопуск — госп. референт, Іван Струк — суспіл. опіка, члени Управи: Іван Черник, Ф. Лисенко і Даниленко, М. Рибак, М. Прасіцький і Калиніченко — Контр. Комісія, а А. Дітківський, І. Бана і П. Штойко — Суд Чести.

Ввечорі по Зборах відбулися товариські сходини, які при воцьких спогадах пройшли в милій атмосфері.

Євген Рудий,
культ. - осв. референт.

Балтімор, Мд.

Перші Студійні Дні.

5 і 6 жовтня цього року Українські Студентські Громади Балтімору, Вашинґтону і Филаделфії в порозумінні з СУСТА відбули Перші Студійні Дні. В Студійних Днях взяли участь б. президент ЦЕСУС-у Павло Дорожинський, який тількищо повернувся з XXI Конґресу ЦЕСУС-у в Парижі, президент СУСТА Зенон Кравець, представник СУСК-у (Канада) Лев Винницький, президент Фонду Катедри Українознавства Степан Хемич та представники студентських осередків Балтімору, Вашинґтону, Филаделфії, Трентону, Ню Йорку, Нюарку, Ен Арбор і Дітройту — разом коло 100 зареєстрованих студентів - учасників. В Студійних Днях взяли участь теж представники всіх місцевих українських організацій, українських церков та численне громадянство.

Доповіді на загальну тему „Україна в другій світовій війні" виголосили Ліда Кульчицька (УСГ — Вашинґтон); „Україна під німецькою окупацією" — Михайло Комановський (УСГ — Филаделфія); „Німецька політика супроти України", — Оксана Пісецька (УСГ — Балтімор); „Ґенера українського повстанчого руху" — Ігор Прибила (УСГ — Вашинґтон); „Українська Повстанча Армія" (по англійськи), Константин Савчук (УСГ — Ню Йорк); „Українське підпілля", — Ліда Чумак (УСГ — Балтімор); „Українські жертви з часі другої світової війни" — Петро Потічний (УСГ — Филаделфія); „Українські військові формації" — Віра Сушко — (Балтімор); „Українські Національні Ради" — Осип Зінкевич (УСГ — Балтімор); „Українське студентство" — Ліда Скочиляс (УСГ — Филаделфія); „Українське культурне і суспільно - громадське життя".

В програмі Студійних Днів виступили зі словом, з'ясовуючи проблеми сучасного студентства на чужині — колишній президент ЦЕСУС-у Павло Дорожинський, президент Фонду Катедри Українознавства — Степан Хемич і президент СУСТА — Зенон Кравець.

В неділю 6 жовтня відбулася інформативна зустріч представників всіх студентських осередків, на якій обговорено справи видання збірника виголошених доповідей, допомоги студентству, видання збірника про знехтування академічних свобод в Україні ,створення катедри українознавства та різні біжучі студентські справи.

Студійними Днями вела Президія в складі: Осип Зінкевич — голова, Ліда Кульчицька, Михайло Комановський, Оксана Пісецька — заступники, Христя Совган, Марта Пісецька — секретарі.

Студійні Дні відбулися на високому академічному рівні та в дружній атмосфері.

Н. Н.

● **Роберт В. Гелм** і його дружина Бетті з Мавнтенсайду, Н. Дж., не мали дітей і рішили взяти собі мадярську дитину з табору Кілмер, Н. Дж. Не знайшовши дитини, вони заопікувалися 22-річним Гезою Бакотом: знайшли йому працю і видали 250 долярів на оплату за навчання англійської мови. Але ця „опіка" вийшла Робертові Гелмові боком, бо його дружина Бетті втекла з Бакотом.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ

Замість квітів на могилу бл. п. Олени Кравців 5 дол. на допомогову діяльність ЗУАДКомітету зложив Василь Коцюба, Едістон, Пенна.

З НАШИХ БУДНІВ

ВАЖНЕ, ЩОБ НАШІ ВИГРАЛИ!

Вчора ввечорі в „Арці" маестро Скала-Старицький затривожено допитувався, чи не буде завтра в Ню Йорку, в день його концерту, яких важливих футбольних змагань — за мистецтво Америки абощо.

— Щоб не було, казав, так, як у Монтреалю. Ми приїхали з концертом, а там у кожного одне на язиці: що спортовий клюб „Україна" б'ється за мистецтво Канади з якимись шкотами. Не можете собі уявити, що там ділялось!

В тому місці Ігор Соневицький додав:

— Не багато бракувало, що я сам був би побіг на ці змагання, але якось не випадало . . .

Ми можемо собі уявити, що там ділялось в пам'ятну неділю, 22 вересня. Це ж історична подія — українці здобувають футбольне мистецтво Канади! Дорогі нам земляки потойбіч Ніяґари напевно більше зраділи цим мистецтвом, як тим, що недавно дістали в канадійському парляменті шість послів, а в уряді одного міністра.

В цьому нашому запаморочінні від успіхів не забувайте, дорогі земляки, що в рішальному моменті ми, американці, подали вам через границю помічну руку чи то пак ногу. Не знаю, чи вам так гладко пішло б з тим чемпіонатом, якби не наш олімпієць Зенько Снилик, Толя Шапка і Остап Стецьків з УСК „Раєстер" . . .

Ми тут, на терені Ню Йорку, теж мали недавно інтернаціональні „дерби": „Тризуб" з Филаделфії боровся з сильним жидівським клюбом „Гакоаг" за мистецтво Професійної Ліги.

Ну, вже давно я не бачив такого матчу, хіба ще у Львові, за панського гнету, коли змагались „Україна" з „Гасмонеєю". То ж то було ґвалту і крику, ой-ой! Треба підкреслити, що майже вся Филаделфія висміґрувала до Ню Йорку, щоб підтримати на дусі свою дружину. Приїхав навіть колеґа „Вуйко" Баглай, що недавно так тяжко розбився в автомобільній катастрофі! Просто зі шпиталю, ще в ґіпсі . . . То називається — патріотизм, прошу панства!

Так, спільними зусиллями, грачі ногами, а ми, публіка, криком, загнали землякам аж чотири ґолі! Зробили їм маленький „погром", як дехто жартував. Правда — деякі, „хусити", прихильники нашого УСК-у, критикують „Тризуб" за те, що в ньому, мовляв, грають мадяри. Ол-райт, грають мадяри, але й у жидівській команді, як виходить із списка в „Свободі", грають тільки три жиди, решта — німці, греки, турки, шотляндці та інші англосаси. Факт є, що наші мадяри були кращі і побили їхніх австріяків. Все: Важно, що наші виграли!

Пригадайте собі, панове, як то було колись в старому краю, коли наші Зуби, Труші, Миколки, Лукасевичі змагалися в чужих клюбах і приносили славу чужим. Тепер обернулася комета хвостом. Хай тепер „брати-мадяри" забавляться в наємне військо і поскачуть собі трохи для слави українського спорту!

В кожному разі — грають завзято, жертвенно, горілки не п'ють тільки молоко, а під кінець змагань кричать „Слава!" — чи не голосніше від українців.

То чого ще нам треба? . .

Ікер.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЮ АДРЕСУ ОЛЕГА КУДРИК з Кракова.
Прошу писати на адресу:
Jaroslau A. DIDYK
Talca, Casilla 59
Chile

Пошукую:
HORODECZNYJ ANDRIJ,
по батькові Андрій. Народження 1922 року. Правдоподібно був у Канаді. Пошукує брат Стефан Городечний. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Steve KOZLOWSKY
P. O. Box 369
Whippany, N. J., USA

В СЕРЕДУ,
16-го ЖОВТНЯ 1957 р.,
в день
15-ої РІЧНИЦІ
передчасної смерти
МОГО ДОРОГОГО
і
НЕЗАБУТНЬОГО
СИНА

бл. п. Тараса Григор. БУДЗА
відбудеться
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
о год. 9-ій рано
в українській католицькій церкві св. Володимира в Гемпстеді,
про що повідомляю Рідних, Приятелів і Знайомих та прошу про Молитви за спокій душі Покійного.

Замість Вінка на могилу, передаю на руки ЗУАДК — 10 долярів для українських студентів у Німеччині.

Батько Покійного ІВАН БУДЗ

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

EMBROIDERER
Досвідчений при машинах #114 W. 103 Singer Sewing Machine або Connely Embroidery Machine до вишивання імен на інд. уніформах. Добра платня + бонус
MECHANICS OVERALL SERVICE
740 Freilinghuysen Ave.
Newark, N. J. — Bigelow 8-4150

КУХОННИЙ ПОМІЧНИК
семітній до дитячого пансіону. $160 місячно, плюс утримання. 5½ днів в тижні.
Принести рекомендації.
Голоситись: Mr. Laliberte
85-70 148th St., Jamaica, L. I.
Tel.: JA 6-1679

ПРИБИРАЛЬНИКИ-ПОРТЕРИ
Праця вночі.
15-25 Whitehall Street
NYC
Кімната 210
Близько So. Ferry
Між 3 і 5 по пол.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

WRAPPERS
(у віці 18-35 р.)
1-ша шифта 7:30 р. — 4 п. пол.
5 днів — 40 годин в тижні.
2-га шифта 4 п. пол. — 12 веч
5 днів — 37½ год. в тижні
Голоситись в бюрі фабрики
Street fl. — 40 Cooper Square —
Near Astor Pl.

MISCELLANEOUS

Якщо маєте діло в справах
МОРТГЕДЖУ
зверніться до нас
RICHTER & KAISER, Inc.
164 Remsen Street,
Brooklyn 1, N. Y.
MAin 5-2264-65-66
Adjacent to "Ave Maria" Shop.

JOHN LAKUSTA FURRIER
Не чекайте, аж буде зимно — ціни йдуть вгору.
Замовте ФУТРО тепер і щадіть.
Порівняйте наші ціни з іншими.
Найкраща якість за Ваші гроші
120 St. Marks Place
New York City
SP. 7-8374

VOLKSWAGEN
Достава місцева і за океан.
CHARLES J. WEIS, Inc.
215-22 Jamaica Ave.
Queens Village, Long Island
HOllis 4-2929

*КУПУЙТЕ
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ
В ПІДПРИЄМСТВАХ,
В „СВОБОДІ"*

BUY U. S. SAVING BONDS

PROFESSIONALS

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок, "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St., New York City

Dr. JOZEF SAMOSTIE
Лікар з Варшави лічить гострі і хронічні недуги головиків і жінок, також небезпечні шкірні недуги і загальне ослаблення. Гемороїди і жиляки, без операції. Бадання крови до шлюбних свідоцтв.
X-Ray і Flurescope.
Години: 10 рано до 6:30 — понеділки, середи і суботи.
Лікування жіночих недуг.
220 E. 12th St., New York
(між 2-3 Еве.).

MISCELLANEOUS

META Jewelers
WATCHES-JEWELRY
RADIO
236 E 14th ST.
NEW YORK 3, N.Y.

JEWELERS
META

ПЕРША
УКРАЇНСЬКА
ЮВЕЛІРНА
КРАМНИЦЯ
в Ню Йорку

ПОВІДОМЛЯЄ
про одержання виключного представництва на годинники світової слави швайцарської фірми

SCHAFFHAUSEN
INTERNATIONAL WATCH COMPANY

„МЕТА" ОГОЛОШУЄ
РОЗПРОДАЖ
мужеських годинників
"SCHAFFHAUSEN"
на 17 каменів лише від
$95.00

Ці найкращі та найточніші в світі годинники відзначаються своїм майстерним викінченням та вийнятковою прецизійністю виконання кожного годинника зокрема.

Оригінальні частини до направи. Власник „МЕТИ" — Борис Ковалів — особисто направить Ваші годинники.

Наше гасло: ВСІ — ДО „МЕТИ"!

Поштові замовлення надсилати на адресу:
META JEWELERS, Inc., 236 East 14th St., NEW YORK 3, N. Y.

EVergreen 3-4450

MAPLE
COAL & COKE Co.

ANTHRACITE — FUEL OIL — BITUMINOUS
OIL BURNERS — SALES and SERVICE
72-74 Box Street
Brooklyn 22, N. Y.
Deliveries to
MANHATTAN ● BRONX ● QUEENS
Власник Т. КУДЛАК

НОВЕ БЮРО ПЕРЕСИЛКИ ГРОШЕЙ
до всіх частин Сх. Европи.
Повна ґарантія — Офіційно
100 рублів $10.00
Оплати пересилки за переказ $5.00.
Найбільше можна вислати на один переказ $50.00.
Але Ви можете висилати переказів стільки, скільки хочете.
GRAMERCY
744 Broad St., Newark, N.J.
Licensed & Bonded by N. J. State Banking Commission

Читайте щоденник „Свободу"

ЯКЩО ВИ ВДОВОЛЕНІ З ОБСЛУГИ В УКРАЇНСЬКІЙ ФІРМІ — СКАЖІТЬ ДРУГИМ. ЯКЩО НІ — СКАЖІТЬ НАМ!

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT, Inc.
324 E. 57th St.
New York 22, N. Y.
Найкраще шведське "Smoergasbord".
Перекуски, — коктейлі, — обіди.
Охолоджено.
PL 9-6260

Повний обід від $2.85. Бенкети на 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціяльне меню на групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Перекуски від полудня до 3-ої год
CARL HOPPL'S — VA 5-6035
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I

RESTAURANT

BRONCO CHARLIE'S
ORIGINAL LOG CABIN — RESTAURANT
Montauk Highway — OAKDALE, L. I., N. Y. — SAyville 4-1132
Печеня на дико з бараболяними книдлями.
Половина порції для дітей. — Коктейлі.
ВІДКРИТО ЦІЛИЙ РІК.

MISCELLANEOUS

Увага! **НОВА ФІРМА** Увага!
(LICENSED by U. S. S. R.)

General Parcel & Travel Co., Inc.

135 W. 14th St. NEW YORK 11, N. Y. Tel.: CHelsea 3-2583

ПРИЙМАЄ ПАЧКИ —
до всіх країн Европи й Азії

Пачки приймається ОСОБИСТО, ПОШТОЮ та кожним іншим способом, догідним для клієнта. Пачки пакується добре і висилається негайно. По кількох днях висилаючий одержить офіційну посвідку з поштового уряду.

Позамісцеві клієнти можуть бути запевнені скорої і негайної обслуги. На посвідці пакунка висилаємо відворотною поштою докладне розчислення коштів.

ВАЖНЕ: Всі кошти висилки, включаючи мито, оплачується тут. Ваші кревні і знайомі одержать посилку, вільну від всяких оплат.

ДЛЯ ВИГОДИ наших клієнтів, ми маємо на складі великий, різнородний вибір МАТЕРІЯЛІВ, ШКІР, ЧОБІТ І ЧЕРЕВИКІВ, ГОДИННИКІВ І БУДИЛЬНИКІВ, ДИТЯЧОГО ОДЯГУ, ХУСТОК, ШАЛІВ й інших товарів найвищої якости, по найбільш поміркованих цінах. — Жадайте наших каталогів.

ЗРОБІТЬ ВАШИМ РІДНИМ ВЕЛИКУ ПРИЄМНІСТЬ, ВИСИЛАЮЧИ
ПАКУНОК - ДАРУНОК — НА РІЗДВО!

— ГАРАНТІЯ СКОРОЇ ВИСИЛКИ І ДОСТАВИ. —

НАШЕ МОТТО: особливо уважне й ввічливе ставлення до кожного клієнта.

Відкрито ЩОДЕННО: від 9-ої рано до 6-ої по полудні
в НЕДІЛЮ: від 9-ої рано до 4-ої по полудні

GENERAL PARCEL одержав офіційний дозвіл від „Інтуриста" на безпосередню висилку пакунків.

ЗАТЯМТЕ, ЩО ВИ МАЄТЕ ЩЕ ТІЛЬКИ КІЛЬКА ТИЖНІВ ЧАСУ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКА, ЩОБ ЙОГО ОДЕРЖАЛИ НА РІЗДВО!

ECONOMY Українська Ювелірна Крамниця
JEWERLY COMPANY, Inc.
135 E. 14th St., New York City, Tel.: GRamercy 5-7430
ПЛАТИМО $20.00 за Ваш старий годинник без огляду в якому стані, при ЗАКУПІ годинника BENRUS.
Прим.: Автоматичний, водонепроникливий, 17 каменів годинник — ціна $49.95
Ваш годинник 20.00
Остаточна ціна $29.95

ПАЧКИ — ДАРУНКИ

в Латвію, Литву, Естонію
і до всіх частин світу

З оплаченим наперед митом, на основі спеціяльного дозволу з відповідною угодою з Інтуристом.

ЧИ ВИ ШУКАЄТЕ:
за довіреною компанією;
за скорою і справною обслугою;
за компанією з-понад 25-річним досвідом;
за справедливими оплатами, згідно з приписами;
за ввічливим особистим трактуванням і скорою висилкою;
за запевненням достави з підписом відборця Вашої посилки;
за фірмою, яка забороняє давати будь-які „типси".

ЯКЩО ТАК — зверніться до:
Parcel Department
GLOBE TRAVEL SERVICE

PHILADELPHIA 6, Pa. 716 Walnut St. Tel.: LOmbard 3-3455 Щоденно 9-5; в середи 9-8.	NEW YORK 23, N. Y. 1991 Broadway Tel.: LYceum 5-0900 Щоденно, вкл. суботи 9-5 (закрито в неділі).
CHICAGO 32, Ill. 4102 Archer Ave. Tel.: FRemont 6-6399 Щоденно 9-7; в суботи 9-5.	CLEVELAND 3, Ohio 1165 East 71st St. Tel.: UTah 1-0307 Щоденно 10-7; в суботи 10-5.
DETROIT 10, Mich. 6446 Michigan Ave. Tel.: TAshmore 5-7560 Від понед. до четверга 9-6; п'ятниця і субота 9-9.	So. BOSTON, Mass. Room 10, Ellis Bldg. 409 E. Broadway Tel.: ANdrew 8-8764 Щод. 9-5; четв. 9-7; суб. 8-2.

ПАЧКИ, ВИСЛАНІ ДО НАС ПОШТОЮ — БУДУТЬ ПОЛАГОДЖЕНІ ТАК САМО СКОРО І СОЛІДНО.

Фактури висилаємо того самого дня, як дістанемо Вашу пачку.
На бажання висилаємо інформації і каталоги.

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виготовляє на замовлення нові футра та переробляє уживані футра по найновіших фасонах.

ЖАКЕТИ
НАКИДКИ
СТОЛІ

ПРИСТУПНІ ЦІНИ.
ДОГІДНІ СПЛАТИ.

КУНИЦІ
КАМІННІ
І ЛІСОВІ
МІНКИ
СОБОЛІ

J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIES
111 E. 7th St., NEW YORK 9, N. Y. — Tel.: SPring 7-8710

ЛІКИ — до всіх країв Европи
— висилає —
Українська Професійна Аптека
оплачуючи всі кошти пересилки на місце.
Власник: мґр. МОДЕСТ АРТИМІВ, дипл. аптекар.

Пересилайте нам рецепти, чи листи, або Ваші побажання, яких ліків Вам потрібно; решту ми виконуємо самі, сумлінно, по мінімальних цінах, долучуючи до всіх ліків вказівки, як їх слід уживати, назви і т. д. — в українській мові.

Всі швайцарські та німецькі ліки, яких не можна зовсім набути в Америці, висилаємо через аптеку в Бонні, Німеччина. Висилайте Вашим Рідним тільки оригінальні ліки. Не висилайте ПІДМІНОК (ерзаців), бо ті, звичайно, не поможуть, а то ще й можуть пошкодити хворим.

Приймаємо виконування всієї можливої рецептури евр. і амер. шкіл. На складі маємо також п'явки, баньки, евр. термометри, нім. лікувальні зела д-ра Мадевса проти всіх недуг та новий чудовий німецький лік на нагнітки.

Швидка достава летунською поштою ґарантована.

Адреса аптеки:
FISHER'S PHARMACY
4438 Germantown Ave., Philadelphia 44, Pa.
Tel.: GL 5-2401
АПТЕКА відкрита — в будні: 9:30 рано — 11 вечора; в неділі: 7 вечора — 10 вечора.

Знана Ювелірна Крамниця
І РАДІОТЕХНІЧНИЙ ІМПОРТОВИЙ СКЛАД,
добре відомий серед української публіки.

KARS
JEWELERS
218 East 14th Street
New York 3, N. Y.
Tel.: GR 3-5875

У великому виборі артистично виконані медалики, власної фабрикації, 14 кар. золото, $2.95, $3.95, $5.95 та тризуби, з 14 кар. золота.
Висилаємо також поштою.

Тількищо одержали з Німеччини відомі коротко-хвилеві комбіновані
РАДІЯ
з автомат. ПАТЕФОНОМ на 12 пластинок, найменшого розміру в прекраснім магоневім викінченні, фірми TONFUNK з ґарантією відбору европейських станцій —
ціною тільки $169.95.
Німецькі імпортовані
АНТЕНИ
для відбору короткохвилевих передач —
ціною — $7.95.

Фірма KARS є одинокою в Ню Йорку, що має на складі ВСІ МОДЕЛІ та в найбільшому виборі столові і комбіновані короткохвилеві радіоапарати:
Telefunken, Blaupunkt, Grundig, Ambassador Nordmende — по найнижчих цінах від $59.95.
Маємо на складі всі ЧАСТИНИ та ЛЯМПИ, а репарації виконується на місці досвідченими фахівцями.
Великий вибір ПАТЕФОНІВ американських та імпортованих — правдиве HI-FI.
ТЕЛЕВІЗОРИ: RCA, General Electric, Emerson, Travler — також в кольорах.
Представництво фірми OMEGA — найновіші моделі у великому виборі.
Найбільший вибір ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ з 14 і 18 кар. золота, ручних виробів з бурштину, коралів та найліпших швайцарських ГОДИННИКІВ: Longines, CYMA, Doxa, Paul Buhre, Tissot, Schafhausen та багато інших, які ми самі імпортуємо.
Наша годиннкарська і ювелірна працівня рекомендована фірмою Omega.
Оригінальні частини для репарацій.
Направа і чищення годинників з писемною ґарантією.
Всі направи виконується в наших майстернях на місці.
Великий вибір ФОТОГРАФІЧНИХ АПАРАТІВ.
Імпортовані портативні МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ від $49.95.
Німецькі пера PELICAN — від $7.95 і більше.
ГАРАНТІЯ НА ВСІ ТОВАРИ.
Жадайте каталогів — виконуємо поштові замовлення.
На бажання продаємо на догідні сплати.
Крамниця відкрита кожного дня від 9-ої рано до 9-ої веч.

УВАГА! Повідомляємо, що ми не висилаємо жадних листів з купонами. Продаємо першоякісний товар, по найнижчих цінах і це є наша найкраща реклама.

ШКІРА — вже опакована! — Купіть і шліть Вашим Рідним в Европі.
Купуйте прямо по гуртовій ціні. Одержите найкращу шкіру на верхи і золі, яка є в нашій країні, по гуртовій ціні. — Замовляйте спеціяльні ПАКУНКИ з ШКІРОЮ (великий розмір) в яких є матеріяли на верхи, золі, футрівка і шкіра до викінчування. — Чорний колір.
ШКІРА НА ВИСОКІ ЧОБОТИ — Ціна шкіри, яку висилаємо до Вас: 1 пара $13.00; 2 пари $25.00; 3 пари $35.00; 4 пари $45.00 — Ціна шкіри з висилкою до Европи вкл. пошт. оплату, мито і пересилку: 1 пара $32.00; 2 пари $50.00; 3 пари $67.00; 4 пари $82.00.
Ми можемо висилати спеціяльні пакунки з шкірою прямо до Европи, через аґента з дозволом в нашому місті. Ціни включають всі митні оплати, всі кошти пересилки і контролі та забезпечення ґарантії достави.
Замовляйте сьогодні або зайдіть оглянути.
● Відкрито цілий день в суботу ●
CONNECTICUT LEATHER CO.
75 Windsor St., Hartford, Conn. — Телефон: Jackson 2-2251

Увага! НЮАРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!
► У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
- Висилаємо поживу, одежу, суконні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шости тижнів. Посилки вислані повітряною поштою, будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення ґарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут, включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ
від 9-ої год. ранку до 6-ої год. вечора.
В СУБОТУ від 9-ої ранку до 4-ої год. по полудні.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET Street NEWARK, N. J.
Зверніть увагу на нову адресу!
Tel.: (Newark) Mitchel 2-2452
(Біля Пенсилвенія стації в місті Нюарку).

АРТРЕТИЗМ

Нормальна рука

Артретична рука

Досліди в SPEARS відкрили двері для видужання тисячам тих хворих, що вже не мали ніякої надії на поміч у їх артретичних і ревматичних болях.

Якщо ВИ заінтересовані в цьому лікуванні, що допомогло вже так багато людям в їх болю і окалічені, зверніться листовно до нас за відповідною безплатною літературою та відвідайте Вашого місцевого лікаря - хіропрактора.

Spears Chiropractic Hospital, Dept. B-102, Denver 20, Colo.

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
МУЖЕСЬКОЇ І ЖІНОЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ „ДІЯДЕМ"
ПРОДАЄ — товар найкращих американських фірм по найдешевших цінах.
◆ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ШТАНІВ. ◆
Маншети і поправки виконується на місці — БЕЗПЛАТНО.
В цьому самому приміщенні КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ ВОЛОДИМИРА ЗАКЛИНСЬКОГО
виконує на замовлення ЖІНОЧІ і МУЖЕСЬКІ одяги (костюми і плащі).
БУДИНОК: УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 — 2nd Ave, N. Y. C. SP 7-5926.

ARKA Company
48 E. 7th St
New York City
Телеф. GR 3-3550
ШВАЙЦАРСЬКІ ГОДИННИКИ

FARMS FOR SALE
21 акр. УПРАВНОЇ ЗЕМЛІ. 6 кімн. ДІМ, лазничка, огрівання гар. водою, гараж, стайня, інші будинки для курей, псів, шопа, в першоклясному стані. Овочеві дерева, кущі. — $17,500.
SHUMAN & SCHIEHLE
Route 202, 1 mile east of Flemington, N. J.
Open Sunday, Phone 496
Eves — 1238 R3 — 1472 R11

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-РА Й. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь ліпше

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.

Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі, цукрицю й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра Міллера, п. н. „J. M. L. Herb Compound #6" а вже завтра почуються ліпше.

Зілля це повинно находитися як перша поміч у кожній хаті.

Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.

Пишіть зараз, долучуючи чек або Моней Ордер, на адресу:
THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

PHILLIPS FUNERAL HOME
79-02 Metropolitan Ave.
Middle Village, L. I.
Охолоджуване заведення.
Каплиці по всіх районах.
John J. Phillips, Licensed Manager
TW 4-8389

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
Ціни приступні для всіх
NEW JERSEY
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568